

Afgørelser – Reg. nr.: 01765.04

Fredningen vedrører: Vissenbjerg Kirke

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

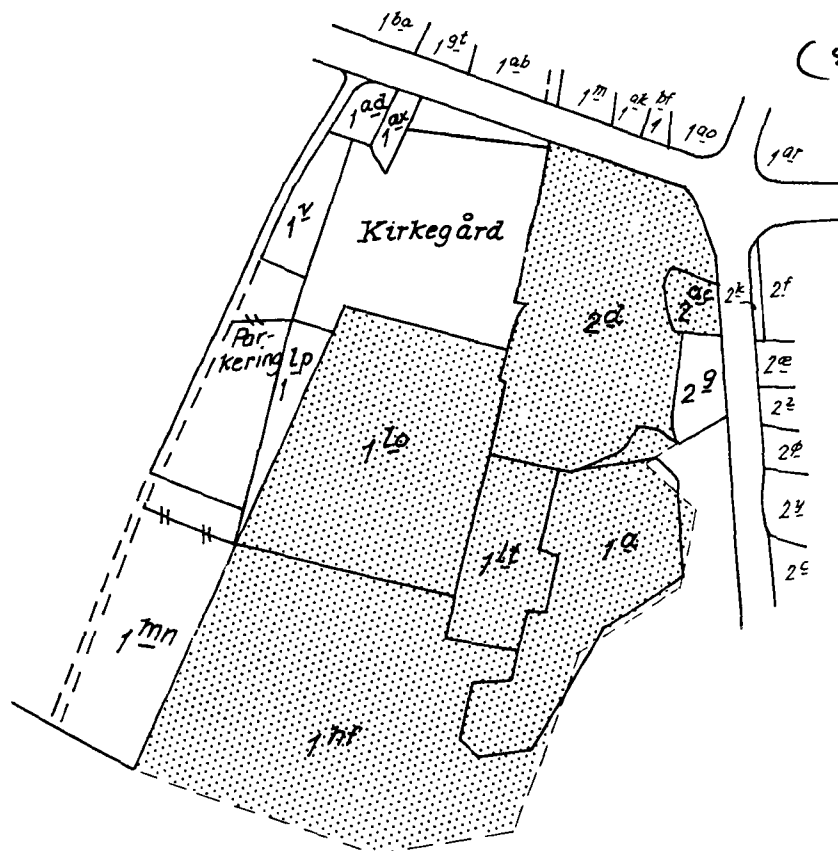
Fredningsnævnet

26-10-1951

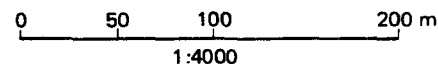
Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

Kommune: Vissenbjerg
 Ejerlav: Fuglevig præstegård
 Sogn: Vissenbjerg

Matr. nr.	Dekl./Kendelse dato	Tinglyst dato	Bemærkninger
			For samtlige matr. nre. gælder følgende bestemmelse: Sålange arealerne administreres af de kirkelige myndigheder, træffer kirkeministeriet afgørelse om nyplacering af bygninger m.m..
1 ^a	4/3-1952	6/3-1952	Del af 1 ^a .
1 ^{lo}	4/3-1952	6/3-1952	Hele 1 ^{lo} . Tidl. 1 ^a .
1 ^{lt}	4/3-1952	6/3-1952	Hele 1 ^{lt} . Tidl. 1 ^a .
1 ^{nf}	4/3-1952	6/3-1952	Del af 1 ^{nf} . Tidl. 1 ^a .
2 ^{ac}	4/3-1952	6/3-1952	Hele 2 ^{ac} . Tidl. 2 ^d .
2 ^d	4/3-1952	6/3-1952	Hele 2 ^d .

Matr. nr.

Anmelder:

1 a, 2 d, Fuglevig
præstegård, Vissen-
bjerg sogn.

F r e d n i n g s b e s t e m m e l s e

Undertegnede menighedsråd for **Vissentbjerg** sogn bestemmer herved under forbehold af kirkeministeriets godkendelse, at der pålægges ejendommen matr. nr. 1 a og 2 d Fuglevig præstegård, Vissentbjerg sogn, skyldsat for hartkorn 4 tdr. 3 skp. 2fdk.

1½ alb., følgende fredningsbestemmelser:

I kroens og præstegårdens haver samt på præsteembedets jord syd for kirken

må der ikke bygges eller plantes, midlertidigt eller stedse-
varende, således at udsigten til og fra kirken hindres. Ejhel-
ler må der foretages ombygning, anbringes transformatorstationer,
telefon- og telegrafmaster og lignende, der må ej heller opstil-
les skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller op-
bevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende gen-
stande.

Så længe det til præsteembedet hørende nævnte jordtillig-
gende administreres af de kirkelige myndigheder, træffer kirke-
ministeriet dog - efter indhentet erklæring fra fredningsnævnet -
som hidtil afgørelse om nyplacering af bygninger på præstegårds-
jorden. Endvidere træffer kirkeministeriet som hidtil afgørelse

om nyplacering af bygninger, ombygninger og tilbygninger på den til præsteembedet hørende have med gårdsplads samt den del af præstegårdens areal, der ligger i umiddelbar tilknytning til og nærhed af præstegårdens bygninger, så længe disse arealer administreres af de kirkelige myndigheder.

Det fredede område findes indtegnet på vedhæftede kort. Den originale kortkalke opbevares i tinglysningsakten for matr. nr.

For fredningen ydes ingen erstatning.

Menighedsrådet er indforstået med, at ovennævnte fredningsbestemmelser tinglyses på ejendommen med påtaleret for naturfredningsnævnet for Odense amtsråds-kreds og - hvis et areal sælges - tillige for menighedsrådet.

Matr. nr. 2 d udgør i forening med matr. nr. 2 a og 2 b et landbrug.

Med hensyn til servituter og byrder henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Vissenbjerg menighedsråd, den 26. oktober 1951.

Ad. Nielsen. Fr. Naamansen. Kristen Petersen. Jørgen Rasmussen.
Kristian Larsen. O. Mathiasen. Peter Petersen.
Kirstine Rubæk. Louise Madsen. R. Corneliusen.

Overensstemmende med vedtagelse på møde den 4. marts 1952 modtager og godkender naturfredningsnævnet for Odense amtsråds-kreds foranstående fredningsbestemmelser, der bedes lyst som byrde på matr. nr. 1 a og 2 d af Fuglevig præstegård.

Naturfredningsnævnet for Odense amtsråds-kreds,

Ommun, den 4. marts 1952.
Ringby

Det tiltrædes, at nærværende fredningsdeklaration tinglyses som servitutstiftende på matr. nr. 1 a og 2 d Fuglevig præstegård, Vissenbjerg sogn.

Kirkeministeriet, den 16. februar 1952. Departementets Rigtighed bekræftes.

Kirkeministeriet. P. M. V.

E. B.

Einar Löwe, f.

Den 20. marts 1952 i Odense m. v., den 20/3-52

22 APR 1952

tinglysning 5-52.

DISPENSATIONER >

Afgørelser – Reg. nr.: 01765.04

Dispensationer i perioden: 06-11-1989 - 09-09-2005

FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMTS NORDLIGE
FREDNINGSKREDS
ODENSE

DOMHUSET, ALBANIGADE 28
TELEFON 11 47 12

REG. NR. 01765.040

5000 Odense, den 6.11.89

Journal nr. 99-89

Ved en skrivelse af 23. juni 1989 har De ansøgt om tilladelse til udstykning af matr. nr. 2 d Fuglevig Præstegård, Vissenbjerg, således at 2 d's areal i fremtiden bliver på 6020 m², mens den frastykkede parcels areal bliver på 6639 m².

Nævnets godkendelse er nødvendig, idet arealerne er omfattet af fredning af omgivelserne ved Vissenbjerg kirke (Provst Exner-fredning).

Fyns Amtskommune, landskabsafdelingen, har i en skrivelse af 2. august 1989 udtalt:

"Tilbagesendes med bilag fredningsnævnet med bemærkning, at landskabsafdelingen ingen indvendinger har imod ansøgte udstykning.

Fredningsnævnet har tidligere givet tilladelse til byggeri på arealerne og landskabsafdelingen skønner, at en udvidelse af rådhuset ikke vil påvirke udsigten til og fra kirken i væsentlig grad".

Idet nævnet ikke efter det oplyste finder, at udstykningen vil stride imod fredningens formål, meddeles herved i medfør af naturfredningslovens § 34 stk.1, dispensation til det ansøgte.

Nævnets afgørelse kan af de i Naturfredningslovens § 34 stk.2, § 13 stk.1 og § 58 nævnte personer og myndigheder m.v. indbringes for Overfredningsnævnet. Herom, og om udnyttelse af en tilladelse inden ankefristens udløb, henvises til vedlagte genpart af nævnets fremsendelsesskrivelse af dags dato med uddrag af Naturfredningslovens § 34 stk.2, § 13 stk.1 samt § 58.

Chr. Siersted.
formand.

Hübbe og Thorlacius I/S,
Hunderupvej 48, Postboks 68,
5100 Odense C.

Miljøministeriet, J. nr. SN
1211/7-0001
-18 NOV. 1989

Akt. nr. 33

vechr. akt 31,

Foto venter

FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMTS NORDLIGE
FREDNINGSKREDS
ODENSE

5000 Odense, den 22/2-90

Journal nr. 1/90

DOMHUSET, ALBANIGADE 28
TELEFON 11 47 12

Ved en skrivelse af 28. december 1989 har kommunen ansøgt om tilladelse til på ejendommen matr. nr. 2 d Fuglevig Præstegård ved ombygning af den eksisterende krobygning på ejendommen og ved tilbygning til krobygningen at indrette 14 ældreboliger, mødelokaler, kirkekontor m.v. Ansøgningen er vedlagt kort og tegninger, som viser bygningernes udseende og beliggenhed.

Nævnets godkendelse er nødvendig, idet der på ejendommen er tinglyst deklaration om fredning af omgivelserne ved Vissenbjerg kirke (provst Exner-fredning).

Fyns Amt, landskabsafdelingen, har i en skrivelse af 18. januar 1990 udtalt:

"at landskabsafdelingen ingen indvendinger har imod ansøgte om- og tilbygning på matr. nr. 2 d Fuglevig Præstegård, Vissenbjerg, som i sin helhed er omfattet af provst Exnerfredning.

Tilbygningerne er ikke højere end de eksisterende bygninger, således at udsigten til og fra kirken ikke ændres i væsentlig grad"...

Fyns Stiftsøvrighed har ved en skrivelse af 23. januar 1990 tilsluttet sig udtalelsen fra Fyns Amt.

Under hensyn til det oplyste om det projekteredes udseende og beliggenhed meddeler nævnet herved som påtaleberettiget i henhold til den nævnte deklaration om fredning dispensation til det ansøgte.

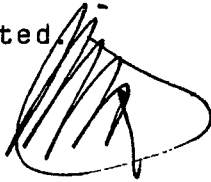
Det er oplyst, at ombygningen er påbegyndt uden at nævnets tilladelse har foreligget. Dette forhold påtales.

Efter omstændighederne undlader nævnet dog at indgive anmeldelse med henblik på tiltalerejsning i henhold til naturfredningslovens kapitel XIII.

Nævnets afgørelse kan af de i Naturfredningslovens § 58 nævnte personer og myndigheder m.v. indbringes for Overfredningsnævnet. Herom, og om udnyttelse af en tilladelse inden ankefristens udløb, henvises til vedlagte genpart af nævnets fremsendelsesskrivelse af dags dato med uddrag af Naturfredningslovens § 58.

Chr. Siersted,
formand.

Vissenbjerg Kommune,
Bygningsinspektoratet,
Rådhuset,
5472 Vissenbjerg.

FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMTS NORDLIGE
FREDNINGSKREDS
ODENSE

5000 Odense, den 13/12 1991

Journal nr. frs.46-91

DOMHUSET, ALBANIGADE 28
TELEFON 11 47 12

Ved en skrivelse af 3. april 1991 fremsendte Vissenbjerg kommune på vegne Vissenbjerg sogns menighedsråd ansøgning om tilladelse til inden for kirkeomgivelsesfredning i forhold til Vissenbjerg kirke at foretage ombygning af Vissenbjerg gamle krolade med henblik på dens benyttelse af graveren ved Vissenbjerg kirke. Skrivelsen var vedlagt projekttegninger udarbejdet af arkitekt og ingeniør Mads Hansen, Vissenbjerg, samt fotos og kort.

Ved en skrivelse af 26. september 1991 fremsendte kommunen reviderede projekttegninger, som arkitekt og ingeniør Mads Hansen havde sendt til kommunen ved en skrivelse af 10. september 1991.

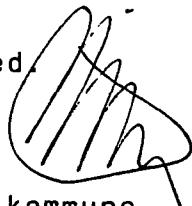
Fyns Amt, landskabsafdelingen, har i skrivelser af 26. juni og 6. november 1991 meddelt ikke at have indvendinger mod det ansøgte.

Fyens Stiftsøvrighed har under henvisning til en skrivelse af 25. november 1991 fra Stiftsøvrigheden til Vissenbjerg sogns menighedsråd meddelt at kunne godkende det reviderede projekt.

Idet ombygningen af kirkeladen efter det oplyste ikke vil stride mod kirkeomgivelsesfredningens formål, meddeler nævnet herved i overensstemmelse med Fyens Stiftsøvrigheds godkendelse af 25. november 1991 dispensation i medfør af naturfredningslovens § 34, stk.1 til ombygningens gennemførelse i henhold til det reviderede projekt.

Nævnets afgørelse kan af de i Naturfredningslovens § 34, stk.2, § 13 stk.1 og § 58 nævnte personer og myndigheder m.v. indbringes for Overfredningsnævnet. Herom, og om udnyttelse af en tilladelse inden ankefristens udløb, henvises til vedlagte genpart af nævnets fremsendelsesskrivelse af dags dato med uddrag af Naturfredningslovens § 34 stk.2, § 13 stk.1 og § 58.

Chr. Siersted
formand.

Vissenbjerg kommune,
Teknisk Forvaltning, Rådhuset,
5492 Vissenbjerg.

**Fredningsnævnet
for
Fyns Amt**

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

Dato: 21/11-95
Frs. 25/95

Vissenbjerg kommune
Rådhuset
5492 Vissenbjerg.

Ved skrivelse af 20. marts 1995 har Vissenbjerg kommune ansøgt fredningsnævnet om tilladelse til etablering af et rekreativt aktivitetsområde i tilknytning til Vissenbjerg rådhus og Vissenbjerg Terrarie og Vissenbjerg kirke.

Arealet, hvor det rekreative område ønskes indrettet, er omfattet af en fredningsbestemmelse af 26. oktober 1951, hvori det bl.a. fremgår, at der ikke må "bygges eller plantes, midlertidigt eller stedsevarende, således at udsigten til og fra kirken hindres." ..... "der må ej heller opstilles skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande."

Fredningsnævnet har afholdt møde og besigtigelse i sagen. Under mødet redegjorde kommunen nærmere for projektet.

Kommunen oplyste, at man i selve krohaven tæt ved kirken ønsker etableret en pentanquebane med et areal på ca. 5 x 15 meter. Den nærmere placering inden for krohaven er kommunen villig til at drøfte. Endvidere ønskes etableret et skakspil samt en mobilscene. Scenen vil formentlig blive på ca. 4 x 3 meter og 1 meter høj og forventes at blive brugt 4-5 gange om året.

Ved terrariet ønskes placeret en minigolfbane, en naturlegeplads samt borde og stole.

Kommunen oplyste, at man fra kommunens side betragter krohaven som en folkepark.

Menighedsrådet og de kirkelige myndigheder udtalte, at man generelt ikke var begejstrede for ansøgningen, men et flertal har besluttet, at man med undtagelse af scenen ikke vil gå direkte imod, at der meddeles tilladelse til de øvrige ting, der ansøges om. De kirkeli-

ge myndigheder har fremhævet, at det er meget afgørende, at der etableres et fast toilet, så toilet- og miljøforholdene bliver ordnede, idet man ellers er betænkelig ved, at der skal udvikle sig et svineri på kirkegården, der ligger i umiddelbart tilknytning til krohaven.

Endvidere blev det fra de kirkelige myndigheders side fremhævet, at det var væsentligt at holde området intakt, som det er. Såfremt der meddeles en tilladelse, bør der forhandles med kommunen om nogle begrænsninger, som fastlægges nærmere mellem de kirkelige myndigheder og kommunen, idet det er væsentligt for kirken, at der ikke opstår stærk forøget støj tæt ved, hvilket kan være generende, f.eks. ved begravelser.

Amtet, Statsskovdistriktet og Danmarks Naturfredningsforening har ikke haft indvendinger mod det ansøgte.

Efter mødet blev sagen udsat, for at de kirkelige myndigheder og kommunen eventuelt kunne drøfte nogle retningslinier og endvidere få en afklaret holdning til toiletforholdene. Kommunen og de kirkelige myndigheder har meddelt fredningsnævnet, at mødet ikke er resulteret i nogen enighed og har herefter anmodet fredningsnævnet om at træffe afgørelse i sagen.

Fredningsnævnet skal udtale:

Fredningsnævnet finder, at anbringelse af aktiviteterne i krohaven umiddelbart op ad kirkegården inden for det fredede område vil virke skønhedsforstyrrende, og derfor meddeler fredningsnævnet afslag på ansøgningen til scenen, skakspillet og petanquebanen.

Fredningsnævnet finder ikke, at de samme betænkeligheder gør sig gældende for så vidt angår placeringen af minigolfbanen, naturlegepladsen og borde og stole ved terrariet, hvorfor fredningsnævnet meddeler tilladelse hertil.

Fredningsnævnet skal samtidig meddele, at fredningsnævnet kan godkende en placering af scenen, petanquebanen og skakspillet, såfremt disse også placeres på arealet ved minigolfbanen.

Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, meddeles i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

S. Raunholt

**FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMT**

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

Dato: 13.03.98.

Journal nr.: Frs. 67/98.

Fyns Amt
Miljø- og Arealafdelingen
Amtsgården
Ørbækvej 100
5220 Odense SØ

REG. NR. 1765.04.

Ved skrivelse af 12. december 1997 vedlagt projektbeskrivelse og tegninger har Fyns Amts Vejvæsen ansøgt om fredningsnævnets tilladelse til anlæggelse af en cykelsti langs landevejen Vissenbjerg - Nr. Broby, alt i overesstemmelse med projektbeskrivelsen og tegningerne.

Det ansøgte kræver dispensation fra Fredningsnævnet, idet projektet berører følgende fredninger:

- 1765.04 - Kirkefredningen for Vissenbjerg Kirke i henhold til fredning af 26. oktober 1951. Formålet med fredningen er at sikre udsigten til og fra kirken.
- 2/ - Fredning af Vissenbjerg præsteskov af 7. juli 1951. Formålet med fredningen er at bevare præsteskoven længst muligt som højskov med gamle træer. Det er oplyst, at anlæg af cykelstien vil medføre, at der fjernes træer i et ca. 5 m bredt bælte langs vejen.
- 1223 00 - Fredning af et område syd for Vissenbjerg by, område A, i henhold til Overfredningsnævnets kendelse af 17. december 1979. I henhold til fredningen må der bl.a. ikke foretages terrænæn-

SN 1996 - 1211/7-0002.

Vissenbjerg Præsteskov indgår i fredningerne af omgivelserne syd for kirken. Formålet med fredningen er bl.a. at drive Præsteskoven længst muligt med højskov med gamle træer og undgå terrænændringer.

Arealet er besigtiget den 11. februar 1998. Præsteskoven ligger i et meget kuperede terræn. Skoven og terrænet udgør til sammen et meget markant landskabselement i området. Skoven er relativt lille og derfor meget sårbar i forhold til landskabelige ændringer. I Præsteskoven vest for Kirkehelle er der et tæt stisystem. Ved anlæg af cykelstierne og dermed en forskydning af hele vejanlægget ca. 5 m vest vil stisystemet komme tættere på vejen og dermed støjen. Støjforøgelsen sammenlignet med det eksisterende støjniveau vurderes dog som begrænset.

Udvidelsen af vejanlægget med cykelstier kunne alternativt ske ved en forskydning af vejen mod øst ind i den del af Præsteskoven, der ligger øst for vejen. Øst for vejen falder terrænet imidlertid kraftigt, og det vurderes, at udvidelse af vejen mod øst vil betyde inddragelse af en større del af fredskovsarealet end de nuværende ca. 155 m² uden, at det vil medføre nogen landskabelig forbedring af vejanlægget i forhold til det ansøgte.

Det fremgår af amtets ansøgning, at der skal fældes ca. 50 bøg og ask på det erhvervede fredskovsareal. Ca. halvdelem af disse ydger undertrykt underskov. De højstammede træer har kun i begrænset omfang skovbrynspræg. Det vurderes derfor, Præsteskovens kant mod vejen, efter en fjernelse af de ca. 50 træer, vil blive meget lig den nuværende, således at den landskabelige oplevelse ikke ændres radikalt.

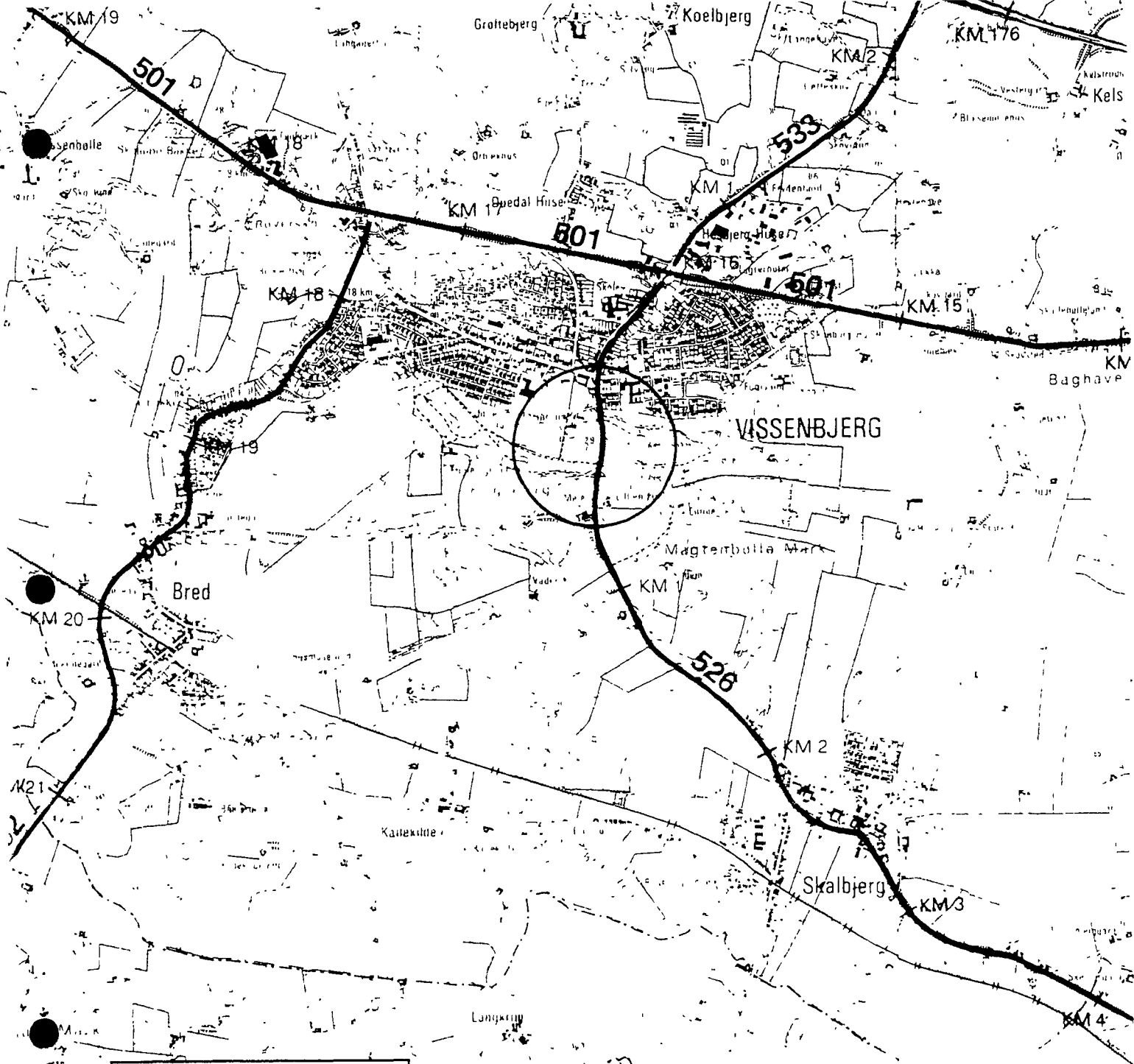
På baggrund af ovennævnte vurderinger, herunder at der ikke umiddelbart ser ud til at kunne findes alternative tekniske løsninger til forbedring af trafiksikkerheden, er det distriktets vurdering, at der i henhold til Skovlovens § 9 vil kunne gives tilladelse til ophævelse af fredskovspligten på de ca. 155 m², der indgår i udvidelsen.

....."

Fredningsnævnet skal udtale:

Under henvisning til det af Fyns Statsskovdistrikt oplyste, finder fredningsnævnet at kunne meddele tilladelse til det ansøgte. Fredningsnævnet finder ikke, når også henses til formålet - at øge trafiksikkerheden - at det ansøgte vil stride mod formålet i fred-

Udgivet af Fyns Amt
 Grundmateriale: KMS copyright

Ldv. 526, Vissenbjerg – Nr. Broby, Km. 0,60 – 1,20
 Skitseprojekt
 Enkeltrettede cykelstier
 Geografisk oversigtsplan

Fyns Amt
 Vejvæsenet

Amtsgården
 Ørbækvej 100 · 5220 Odense SØ
 Telefon 6556 1000

Mål 1: 25000	Lokalitet:	Tegn nr 526-0-1-112
Dato 05.12.97	Proj af MAW	Tegn af EHD/TPA
		Underskrift:

FOR
FYNS AMT

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

Dato: 14. november 2000
Journal nr.: Frs. 13/2000

Arkitekt Steen Frederiksen
Jagtvej 78
5000 Odense C.

Ved skrivelse af 31. januar 2000 vedlagt tegninger har De på vegne bygherren, Totalbanken, Aarup, ansøgt fredningsnævnet om godkendelse af en tilbygning til bankens bygning, beliggende Vestergade 2 C, Vissenbjerg, på matr. nr. 2-ac Vissenbjerg.

Ejendommen er omfattet af en fredningsbestemmelse af 26. oktober 1951, hvor det bl.a. hedder:

" .....

I kroens og præstegårdens haver samt på præsteembedets jord syd for kirken må der ikke bygges eller plantes, midlertidigt eller stedsevarende, således at udsigten til og fra kirken hindres. Ej heller må der foretages ombygning, anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende, der må ej heller opstilles skure, udsalgssteder, ishoder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande.

Så længe det til præsteembedet hørende nævnte jordtilliggende administreres af de kirkelige myndigheder, træffer kirkeministeriet dog - efter indhentet erklæring fra fredningsnævnet - som hidtil afgørelse om nyplacering af bygninger på præstegårdsjorden. Endvidere træffer kirkeministeriet som hidtil afgørelse om nyplacering af bygninger, ombygninger og tilbygninger på den til præsteembedet hørende have med gårdsplads samt den del af præstegårdens areal, der ligger i umiddelbar tilknytning til og nærhed af præstegårdens bygninger, så længe disse arealer administreres af de kirkelige myndigheder.

..... "

Fredningsnævnet har afholdt møde og besigtigelse i sagen.

Under mødet udtalte repræsentanterne for Fyns Amt, Vissenbjerg kommune, menighedsrådet, Danmarks Naturfredningsforening samt Friluftsrådet alle, at de ikke havde indvendinger til det ansøgte.

Den lokale præst samt formanden for menighedsrådet udtalte på egne, personlige vegne, at de ikke kunne gå ind for en dispensation, idet tilbygningen vil tage udsigten til og fra præstegården og på den måde virke skønhedsforstyrrende i området.

Det konstateredes ved besigtigelsen, at tilbygningen ikke vil hindre den fri udsigt til og fra kirken.

Fredningsnævnet skal udtale:

Ét medlem af fredningsnævnet har stemt for at meddele afslag på det ansøgte under henvisning til, at en opførelse af den ansøgte tilbygning vil virke skønhedsforstyrrende i området.

To medlemmer af fredningsnævnet har stemt for at meddele dispensation til det ansøgte under henvisning til, at tilbygningen ikke vil hindre den fri udsigt til og fra kirken. Udsigten til og fra præstegården er ikke omfattet af fredningsbestemmelserne. Endvidere finder disse to medlemmer ikke, at den ansøgte tilbygning vil virke skønhedsforstyrrende. Disse medlemmer stemmer derfor for at meddele dispensation til det ansøgte.

Der vil være at træffe afgørelse efter flertallet.

Fredningsnævnet meddeler herved dispensation til det ansøgte i overensstemmelse med de fremsendte tegninger.

Fredningsnævnets afgørelse er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

S. Raunholt

Fyns Amt

Miljø- og Arealafdelingen

Ørbækvej 100

5220 Odense SØ

Ved brev af 9. august 2005 har Fyns Amt fremsendt en ansøgning, som amtet har modtaget fra Vissenbjerg kommune, om dispensation til ombygning af og tilbygning til en tidligere driftsbygning på Terrariet Vissenbjerg, beliggende på ejendommen matr. nr. 1-nf Fuglevig Præstegård, Vissenbjerg. Ejendommen er omfattet af en kirkeomgivelsesfredning, hvorefter der ikke må bygges eller plantes, så udsigten til eller fra kirken hindres.

Det fremgår af sagen, at tilbygningen andrager ca. 10 m² placeret på sydfacaden af driftsbygningen, væk fra kirken og i en afstand af ca. 275 meter fra kirken.

Fyns Amt har i fremsendelsesbrevet udtalt bl.a.:

" .....

Det aktuelle projekt vil efter Miljø- og Arealafdelingens vurdering ikke influere på udsigten til eller fra kirken, dels på grund af afstanden, dels fordi tilbygningen kommer til at ligge på den side af driftsbygningen, der vender væk fra kirken. Tagkanten på tilbygningen bliver ca. 40 cm højere end det eksisterende tag, men dette vil efter afdelingens vurdering være ganske uden betydning visuelt.

På dette grundlag finder Miljø- og Arealafdelingen intet at indvende mod en dispensation fra kirkeomgivelsesfredningen fra marts 1952.

..... "

Menighedsrådet har ikke haft indvendinger mod det ansøgte.

Fredningsnævnet skal udtale:

Fredningsnævnet meddeler herved tilladelse til det ansøgte, der ikke ses at stride mod fredningens formål, idet udvidelsen er begrænset og sker væk fra kirken.

Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

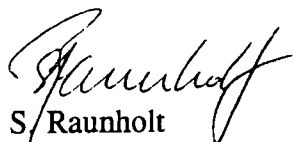
Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

2001-1211/7-0001

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

S/Raunholt

DISPENSATIONER >

Afgørelser – Reg. nr.: 01765.04

Dispensationer i perioden: 24-08-2007

**Fredningsnævnet
for Fyn**

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12

REG. NR. 1765.04

Odense, den 24. august 2007
Journal nr.: Frs. 88/2006

Johannes Jacobsen
Mølløvænget 2
5492 Vissenbjerg

Opstilling af kunstværk i krohaven ved Vissenbjerg Rådhus

Ved ansøgning af 10. december 2006 har en lokal gruppe i Vissenbjerg søgt dispensation fra en kirkefredning vedrørende Vissenbjerg sognekirke med henblik på at opstille et kunstværk i krohaven.

Med ansøgningen var fremsendt 2 billeder, hvoraf man dels kan se kunstværket, dels kan se placeringen i forhold til kirken.

Kirkeomgivelserne ved Vissenbjerg sognekirke er fredet ved fredningsnævnets afgørelse af 4. marts 1952. I fredningsbestemmelserne hedder det bl.a.:

" .....

I kroens og præstegårdens haver samt på præsteembedets jord syd for kirken må der ikke bygges eller plantes, midlertidigt eller stedsevarende, således at udsigten til og fra kirken hindres. Ejheller må der foretages ombygning, anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende, der må ej heller opstilles skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande.

..... "

Fredningsnævnet har foretaget en høring af berørte myndigheder.

Danmarks Naturfredningsforening har ikke indvending mod det ansøgte.

Assens kommune kan tilslutte sig placeringen.

Vissenbjerg menighedsråd har ikke indvendinger mod opstillingen.

Miljøcenter Odense finder ikke, at opstillingen er i strid med kendelsen.

Skov- og Naturstyrelsen ved Fyns Statskovdistrikt har ikke ønsket at udtale sig.

SNS-121-00345

Fredningsnævnets afgørelse:

Idet kunstværket ikke tager udsigten til og fra kirken, og da det ikke kan vurderes som skønhedsforstyrrende, finder et enigt fredningsnævn, at der kan gives dispensation til opstilling af af kunstværket i overensstemmelse med den placering, som fremgår af de medsendte billeder.

Fredningsnævnets afgørelse er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

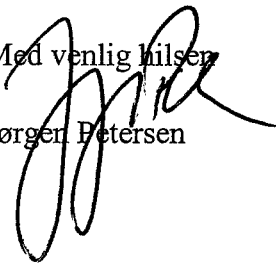
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

Med venlig hilsen

Jørgen Petersen

**Fredningsnævnet
for Fyn**

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12

Odense, den 15. december 2008
Journal nr.: Frs. 2/2008

Hermed sendes genpart af nævnets skrivelse af d.d. til

Landinspektør Hanne Helbech
LIFA Landinspektører
Damsbovej 11
5492 Vissenbjerg

Nævnets afgørelse kan indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K., inden 4 uger fra modtagelsen af nærværende meddelelse. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside, www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

P.N.V.

Alice Knudsen
kontorfuldmægtig

1. Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
2. Miljøcenter Odense, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ
3. Kommunalbestyrelsen i Assens, Rådhuset, Willemoesgade 15, 5610 Assens
4. Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
5. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, v/Johannes Jacobsen, Møllevænget 2, 5492 Vissenbjerg
6. DOF-FYN's Fredningsudvalg v/Finn Eriksen, Klintegårdsvej 32, 5932 Humble
7. Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
8. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Fyn, Sollerupvej 24, 5600 Faaborg
9. Friluftsrådet, c/o kredsformand Christian Jensen, Fuglebakken 43, 5610 Assens
10. Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12

Odense, den 15. december 2008
Journal nr.: Frs. 2/2008

Landinspektør Hanne Helbech
LIFA Landinspektører
Damsbovej 11
5492 Vissenbjerg

Opførelse af ny garage for præstegården i Vissenbjerg

Ved skrivelse af 7. januar 2008 har De søgt dispensation fra fredningen omkring Vissenbjerg sognekirke til brug for opførelse af en garage i forbindelse med præstegården i Vissenbjerg. Det fremgår af kendelsen af 4. marts 1952:

".....

Der ikke må bygges eller ... således at udsigten til og fra kirken hindres. Ej heller må der ... opstilles skure ... eller lignende skønhedsforstyrrende genstande.

....."

Da det er menighedsrådet, der ønsker at opføre bygningen, er rådet ikke blevet hørt.

Miljøcenter Odense har ikke afgivet udtalelse.

Assens kommune har efter flere rykkere endelig den 27. oktober 2008 udtalt:

".....

Arealerne blev besigtiget d. 24. oktober 2008, hvorved det kunne konstateres at den opførte garage var bygget mellem og bag eksisterende bygninger og træer i forhold til kirken. På denne måde bliver kun udsynet mod kirketårnet hindret fra den del af haven, der ligger nærmest præstegården (se vedlagte billeder). Derfor er det Assens Kommunes vurdering at garagen kun i meget ringe grad hindrer udsynet til og fra kirken.

Garagen er udført i høj kvalitet og "stikker ikke ud" mellem de øvrige bygninger. Derfor vurderer Assens Kommune også at garagen ikke strider mod bestemmelserne om skønhedsforstyrrende genstande.

....."

Med kommunens udtalelse var vedlagt billeder, der viser den allerede opførte garages placering.

Fredningsnævnets afgørelse

Det fremgår af billederne, at garagen er placeret bag en eksisterende bygningsmasse og ind mod præstegårdshaven. Idet garagen således ikke tager udsigt fra eller til kirken, og idet byggeriet ikke i sig selv kan betragtes som skønhedsforstyrrende, finder et enigt fredningsnævn, at en dispensation ikke er i strid med fredningens formål. Fredningsnævnet tillader således det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Jørgen Petersen

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12

Modtaget i
Naturstyrelsen
30 MAJ 2012

Odense, den 25. maj 2012
Journal nr.: Frs. 4/2012

Hermed sendes genpart af nævnets skrivelse af d.d. til

Terrariet Vissenbjerg
Kirkehelle 5
5492 Vissenbjerg

Nævnets afgørelse kan indbringes for Natur- og Miljøklageævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, inden 4 uger fra modtagelsen af nærværende meddelelse. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside, www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Benthe W. Nielsen
kontorfuldmægtig

1. By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
2. Naturstyrelsen Fyn, Sollerupvej 24, 5600 Faaborg
3. Kommunalbestyrelsen i Assens Kommune, Rådhus Allé 5, 5610 Assens
4. Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
5. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité,
v/Johannes Jacobsen, Mølløvænget 2, 5492 Vissenbjerg
6. DOF-FYN's Fredningsudvalg v/Niels Andersen, Strandvænget 13, 5700 Svendborg
7. Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
8. Friluftsrådet, c/o kredsformand Christian Jensen, Fuglebakken 43, 5610 Assens
9. Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12
E-mail: fyn@fredningsnaevn.dk

Odense, den 25. maj 2012
Journal nr.: Frs. 4/2012

Terrariet Vissenbjerg
Kirkehelle 5
5492 Vissenbjerg

Opførelse af en tilbygning til Terrariet i Vissenbjerg, matr. nr. 1 lt Fuglevig Præstegård, Vissenbjerg.

Ved skrivelse af 20. februar 2012 har Terrariet Vissenbjerg ansøgt om dispensation til at opføre et nyt indgangsparti i forbindelse med Terrariet.

Det er oplyst, at indgangspartiet hovedsagligt er af glas, men dog med en neutralfarvet murstensmur på 2,7 meter i højden vendende mod kirkegården.

Terrariet har vedlagt skitser af dels den nuværende bygning dels det nye indgangsparti med anførte mål.

Matriklen, hvor ejendommen er beliggende, må på baggrund af kortmaterialet antages at være udstykket fra matr. nr. 1a, der er omfattet af en almindelig Exner-fredning omkring Vissenbjerg Kirke.

Assens *kommune* har i en skrivelse af 23. februar 2012 bl.a. udtalt:

" .....

Det er Assens Kommunes vurdering, at det ansøgte indgangsparti er af mindre væsentlig betydning for erkendelsen af kirken set i forhold til omgivelserne samt oplevelsen af kirken i forhold til, hvordan forholdene er i dag.

..... "

Danmarks Naturfredningsforening har i mail af 12. marts 2012 anført, at man ikke har indvendinger mod det påtænkte byggeri.

Menighedsrådet ved Vissenbjerg Kirke har i en skrivelse af 29. februar 2012 meddelt, at man ikke har indvendinger mod det foreslåede projekt.

Naturstyrelsen har i en skrivelse af 7. marts 2012 bl.a. udtalt:

" .....

Ved granskning af ortofotos samt gennemgang af det til ansøgningen vedhæftede billedmateriale, finder Naturstyrelsen at det nye indgangsparti, på trods af det virker betydeligt større end det eksisterende, ikke i særlig grad vil medføre en ændring af udsigten til og fra kirken. Det er således vores opfattelse, at der bør kunne meddeles den nødvendige dispensation til de bygningsmæssige ændringer.

..... "

Afgørelse

Det fremgår af billedmaterialet, at Terrariet i Vissenbjerg består af en lang bygning med en tilbygning på midten, der står vinkelret på bygningen.

Indgangspartiet skal opføres mellem tilbygningen og husets ene gavl og i en størrelse, der svarer til disse bygninger dog lavere i højden.

Det nye indgangsparti vil derfor ikke tage mere udsigt fra kirken og kirkegården end den eksisterende bygning gjorde.

På grund af bygningens beliggenhed vil tilbygningen heller ikke tage indsigt til kirken fra færdsel på de omkringliggende veje.

Da tilbygningen således ikke påvirker kirkens "frie beliggenhed", og da alle høringsparter i øvrigt er positiv, finder et enigt fredningsnævn, at der kan meddeles dispensation til det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

Jørgen Petersen

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12
E-mail: fyn@fredningsnaevn.dk

Odense, den 19. juni 2013
Journal nr.: Frs. 10/2013

Assens Kommune
Miljø og Natur
Rådhus Alle 5
5610 Assens

Ansøgning om etablering af en tilbygning til Terrariet i Vissenbjerg.

Ved ansøgning af 28. januar 2013 til Assens Kommune har Terrariet i Vissenbjerg ansøgt om tilladelse til at etablere en ny bygning på sydsiden af terrariets eksisterende hovedbygning.

Det er oplyst, at der tidligere har stået et overdækket dyreanlæg samt været en overdækket terrasse med et samlet grundareal på 40,2 m². Tilbygningen vil erstatte en del af de gamle konstruktioner og har et grundareal på ca. 22 m², og højden bliver maks. 2,7 meter i højden.

Man anvender det eksisterende fundament. Bygningen bliver opført i samme stil som de øvrige bygninger. Det er oplyst, at bygningen bliver gemt i Terrariets have og af hegn, træer og buske.

Bygningen er beliggende på et areal, der er omfattet af en exner fredning af Fuglevig Præstegård.

Assens Kommune har udtalt, at "man finder, den ansøgte tilbygning er af mindre væsentlig betydning for erkendelsen af kirken set i forhold til omgivelserne samt oplevelsen af kirken i forhold til, hvordan forholdene er i dag".

Danmarks Naturfredningsforening i Assens har ingen indvendinger mod det påtænkte projekt.

Menighedsrådet i Vissenbjerg har ingen indvendinger mod tilbygningen.

Naturstyrelsen har ikke kunnet bidrage med yderligere oplysninger.

Afgørelse:

Da tilbygningen erstatter eksisterende bygninger, er gemt på sydsiden af terrariets hovedbygning og dermed væk fra kirken, og i øvrigt er skjult af træer m.v., vil byggeriet ikke tage ind- og udsigt fra kirken.

Et enigt fredningsnævn finder derfor, at der kan meddeles dispensation til det ansøgte.

Jørgen Petersen

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12
E-mail: fyn@fredningsnaevn.dk

Odense, den 18. december 2013
Journal nr.: Frs. 19/2013

Assens Kommune

Ansøgning om opførelse af tre altaner samt udgangsdøre på Vissenbjerg Rådhus, matr. nr. 2d Fuglevig Præstegård, Vissenbjerg.

Ved skrivelse af 25. juni 2013 har Assens Kommune fremsendt en anmodning om dispensation fra fredningen vedrørende Vissenbjerg Kirke, idet kommunen havde modtaget en ansøgning om byggetilladelse til ombygning af en del af Vissenbjerg Rådhus til boliger.

Det fremgik af ansøgningen, at man ønskede dispensation til etablering af tre altaner samt tre udgangsdøre med vinduesparti i den del af det gamle rådhus, der vender ud mod parken.

Med ansøgningen var medsendt billedmateriale, facadetegning samt tegning over de ønskede altaner.

Det er senere meddelt, at man ønsker at begrænse størrelsen af altanerne, så de alene stikker en meter ud fra væggen.

Bygningen befinder sig i et område, der er omfattet af fredningskendelse af 4. marts 1952 vedrørende Vissenbjerg Kirke. Fredningen er en almindelig Exner fredning, der har til formål at sikre kirkens fri beliggenhed, og som forbyder bebyggelse, der tager udsigt til og fra kirken, eller som er skønhedsforstyrende.

Assens Kommune har i indstillingen af 25. juni 2013 fundet, at det ansøgte er af mindre væsentlig betydning for erkendelsen af kirken set i forhold til omgivelserne samt oplevelsen af kirken i forhold til, hvordan forholdene er i dag. Man har derfor ikke haft indvendinger mod, at der meddeles dispensation.

Danmarks Naturfredningsforening har i en mail af 24. august 2013 udtalt, at man finder, at tegningerne til forslaget er meget ufuldstændige, og anført "som et bygningselement tæt på Vissenbjerg Kirke, finder vi, at det er lykkedes at finde en udtryksform for facaden, som trods kirkens nærhed og foran den smukke kroyhave danner en god og tilfredsstillende afslutning af det tidligere Vissenbjerg Rådhus, som ikke bør ændres."

Naturstyrelsen har i en mail af 26. august 2013 udtalt, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Vissenbjerg Menighedsråd har i en mail af 29. august 2013 udtalt, at man ikke finder, at det ansøgte har betydning for kirken.

Der har været foretaget besigtigelse den 9. oktober 2013, hvor det kunne konstateres, at den omhandlede bygning på grund af andre bygninger ikke vil kunne ses i sammenhæng med kirken, og at der på grund af bl.a. bevoksning ikke er direkte ind- og udsigt fra kirken.

Det kunne endvidere konstateres, at der ikke fra kirken eller vejen rundt om kirken er udsigt til den pågældende facade bortset fra fra en vej, der hovedsagligt blev anvendt som arbejdsvej.

Afgørelse:

Fredningens formål er kirkens fri beliggenhed.

Idet der ikke er ind- og udsigtsproblemer til kirken, og da den pågældende facade ikke vil kunne ses i sammenhæng med kirken, samt da facaden ikke er "skønhedsforstyrrende", finde et enigt fredningsnævn, at der kan meddeles dispensation til det ansøgte.

Klagevejledning

Fredningsnævnets afgørelse er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr på 500 kr.

Du modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet. Du skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

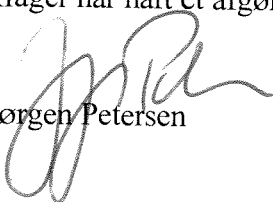
- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Jørgen Petersen

FREDNINGSNÆVNET FOR FYN

Assens Kommune
v/Naturmedarbejder Kim Walsted Knudsen

Tinghusgade 43
5700 Svendborg
Tlf. 62172008

fyn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-FYN-30-2015
Dato: 1. december 2015

Afgørelse af 30. november 2015

Lovliggørende dispensation til to drivhuse ved Vissenbjerg Kirke

Sagens oplysninger

Ved e-mail af 25. august 2015 har Assens Kommune på vegne ejeren fremsendt en ansøgning om lovliggørelse af 10 drivhuse, der ligger på adressen Kirkehelle 5, 5492 Vissenbjerg, matr.nr. 1lt Fuglevig Præstegård, Vissenbjerg. Drivhusene er ifølge kommunens oplysninger anlagt i tilknytning til den øvrige bygningsmasse bag Terrariet.

Det fremgår ikke af ansøgningen, hvornår drivhusene, der har dimensionerne 3,57 m x 9,98 m og en højde på 2,77 m, er opført. Kommunen har oplyst, at drivhusene er afskærmet af eksisterende bygningsmasse i området og af den omkringliggende løvskov, herunder også levende hegn.

Ejendommen er omfattet af fredningen af Vissenbjerg Kirke, fredningsbestemmelse af 4. marts 1952, der hindrer bebyggelse mm. uden fredningsnævnets godkendelse, idet formålet er, at bevare udsigten til go fra kirken.

Sagens behandling og høringer

Assens Kommune har tilkendegivet, at det er dens vurdering, at drivhusene ikke er i konflikt med kirkefredningen, idet de ikke er til gene for oplevelsen af området som helhed, fordi de ikke forstyrrer kigget/udsigten mod kirken.

Fyens Stift har tilsluttet sig Vissenbjrg Sogns Menighedsråds og provstiudvalgets udtalelser, og har tilkendegivet, at de kirkelige myndigheder ingen indvendinger har mod en lovliggørelse af terrariets to drivhuse.

Naturstyrelsen har udtalt, at ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af plantearter eller yngle eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatsdirektivets bilag IV. I øvrigt giver ansøgningen ikke Naturstyrelsen anledning til yderligere bemærkninger.

Danmarks Naturfredningsforening har ikke ønsket at udtale sig i sagen.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse:

Det fremgår, at drivhusene, der er skærmet af andre bygninger og bevoksning, ikke giver udsynshindringer til eller fra kirken. På denne baggrund har et enigt fredningsnævn besluttet at give lovliggørende dispensation til de eksisterende to drivhuse på adressen Kirkehelle 5, 5492 Vissenbjerg, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Fredningsnævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af de klageberettigede, der er nævnt i lovens § 86. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, som der linkes til på www.nmkn.dk, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Afgørelsen er ikke endelig førend klagefristen er udløbet eller en eventuel klagesag er afgjort.

Anni Højmark
formand

**Assens Kommune
på vegne af Vissenbjerg Terrarium**

Afgørelse af 7. februar 2017

Lovliggørende dispensation til udvidelse af eksisterende byggeri ved Vissenbjerg Kirke

Sagens oplysninger

Assens Kommune har den 10. november 2016 på vegne ejeren fremsendt en ansøgning om dispensation til opførelse af tilbygning til Terrariet i Vissenbjerg, der ligger på adressen Kirkehelle 5, 5492 Vissenbjerg, matr.nr. 1lt Fuglevig Præstegård, Vissenbjerg. Tilbygningen er en 250 m2 stor udvidelse af den eksisterende bygning ved indgangspartiet til terrariet.

Kommunen har oplyst, at tilbygningen vil komme til at ligge på nord- og østsiden af den eksisterende hovedbygning sammenbygget med denne. Tilbygningen vil ikke blive bygget længere mod nord end det eksisterende indgangsparti og ikke længere mod øst end den eksisterende hovedbygning. Der er tale om en udstillingsbygning til udstilling af truede krybdyr. Den vil få et glaspyramidetag, som vil have samme højde som et eksisterende glaspyramidetag. Bygningen vil blive placeret, hvor den vil syne mindst muligt. Det er kommunens vurdering, at den ansøgte tilbygning vil gøre byggeriet mere sammenhængende og symmetrisk, og ikke vil ændre indsigten væsentligt til Vissenbjerg Kirke sammenlignet med eksisterende forhold.

Ejendommen er omfattet af fredningen af Vissenbjerg Kirke, fredningsbestemmelse af 4. marts 1952, der er en sædvanlig Exner-fredning, der hindrer bebyggelse mm. uden fredningsnævnets godkendelse, idet formålet er, at bevare udsigten til og fra kirken.

Sagens behandling og høringer

Fyens Stift har tilsluttet sig Vissenbjerg Sogns Menighedsråds og provstiuvalgets udtalelser, og har tilkendegivet, at de kirkelige myndigheder ikke har bemærkninger og i øvrigt tilslutter sig Assens Kommunes vurdering.

Naturstyrelsen har udtalt, at det ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af plantearter eller yngle eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatsdirektivets bilag IV. I øvrigt giver ansøgningen ikke Naturstyrelsen anledning til yderligere bemærkninger.

Danmarks Naturfredningsforening har ikke ønsket at udtale sig i sagen.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Fredningens formål er, at indkigget til og udsigten fra kirken ikke forstyrres unødigt. Da byggeriet ikke bliver mere synligt i forhold til kirken end det eksisterende byggeri, har et enigt fredningsnævn besluttet at give dispensation til tilbygningen til indgangspartiet til terrariet på adressen Kirkehelle 5, 5492 Vissenbjerg, idet det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på www.nmkn.dk, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du.

Det er en betingelse for Miljø og Fødevarenevnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 900 kr. for private og 1.800 kr. organisationer og virksomheder til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside www.naevnes.hus.dk og www.nmkn.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet eller behandlingen af en eventuel klage er afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

Anni Højmark
formand

Afgørelse af den 12. april 2019

Dispensation til etablering af udstillingslokale til formidling af Koelbjergmanden

Assens Kommune har ved mail af 29. august 2018 på vegne af Koelbjerggruppen fra Vissenbjerg Lokalråd søgt om dispensation til etablering af et udstillingslokale til formidling af Koelbjergmanden på matr.nr. 1lt. Fuglevig Præstegård, Vissenbjerg på adressen Kirkehelle 5, 5492 Vissenbjerg.

Sagsfremstilling

Assens Kommune har i fremsendelsesmailen, der er vedhæftet tegninger af det påtænkte udstillingslokale, blandt andet oplyst at

” Der er ansøgt om en muret bygning med et areal på ca. 85 m² og en højde på ca. 6 m (anslået).

Koelbjerggruppen (v. kontaktperson, Lars Billeskov Jansen) fra Vissenbjerg Lokalråd har ansøgt om etablering af bygningen med fuldmagt fra Assens Kommune, der ejer arealet.

Assens Kommune finder projektet spændende med mulighed for formidling af et vigtigt historisk fund i Danmark. Det er samtidig Assens Kommunes vurdering, at arealet ved parkeringspladsen og Terrariet rummer udviklingsmuligheder uden at dette i særlig grad vil skæmme kirkeomgivelserne. Arealet er således i dag allerede meget besøgt af gæster til Terrariet og som parkeringsplads for besøgende, der tager til det fredede landskab umiddelbart syd for kirkeomgivelsesfredningen.

Ansøgte bygning vil primært kunne hindre indkigget til og fra kirkegården og i mindre omfang til og fra kirken. ...”

På kortet er placeringen af det ansøgte vist med en rød prik.

Der har i forbindelse med sagens behandling været foretaget besigtigelse den 12. april 2019.

Fredningen

Området ligger inden for fredningen af Vissenbjerg kirke, der blev fredet ved fredningsbestemmelse af 4. marts 1952, der er en sædvanlig Exner-fredning. Fredningen indeholder følgende bestemmelser:

" ...

I kroen og præstegårdens haver samt på præsteembedets jord syd for kirken

må der ikke bygges eller plantes, midlertidigt eller stedsevarende, således at udsigten til og fra kirken hindres. Ej heller må der foretages ombygning, anbringes transformerstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende, der må ej heller opstilles skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande.

..."

Høring

Miljøstyrelsen har i mail af 21. januar 2019 blandt andet udtalt:

" ...

Miljøstyrelsen kan oplyse, at det ansøgte ikke berører noget Natura 2000-område, og at det ansøgte efter Miljøstyrelsens vurdering ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Ansøgningen giver ikke Miljøstyrelsen anledning til yderligere bemærkninger.

..."

Fyns Stift har i mail af 1. februar 2019 blandt andet udtalt:

" ...

Bygningen vil med den foreslåede placering ligge tæt op ad kirkegårdsdiget, og være meget synlig mellem kirken og præstegården.

Stiftsøvrigheden anmoder derfor om, at det først undersøges om bygningen i stedet kan placeres mod syd på matrikel nr. 2 bz, parallelt med kirkediget og med indgang fra Kirkehelle-sidevejen, altså fra syd.

Bygningen kan hér få en selvstændig karakter, og en træække vil skærme mod kirkegårdsdiget.

Matrikel nr. 2 bz, som kan ses på dette oversigtskort, er ligeledes ejet af Assens Kommune og omfattet af fredningen.

Med sin historieformidlende karakter og sin beliggenhed på et fredet areal umiddelbart op til Vissenbjerg Kirke, og med den nævnte markante synlighed mellem kirken og præstegården, bør bygningen endvidere gives en arkitektonisk udformning som afspejler en karakterfuld kvalitet i et minimalistisk, nutidigt formsprog.

Med tanke på den høje arkitektoniske kvalitet der i nyere tid har præget bygninger og anlæg, som er ramme om kulturhistoriske elementer, lige fra Vikingskibsmuseet til Moesgaard i den store skala til overdækningen af Jellingestenene i den lille skala, bør også en bygning til Koelbjergmanden gives en høj kvalitet.

Man kunne eventuelt afholde en lille arkitektkonkurrence mellem særligt indbudte arkitekter.

Stiftsøvrigheden vil således ikke - i princippet - tale imod, at der inden for det fredede område ved Vissenbjerg Kirke opføres en mindre bygning til det historiske vidnesbyrd om Koelbjergmanden.

Stiftsøvrigheden må dog, på det foreliggende grundlag, og af de ovenfor nævnte grunde, gøre indsigelse imod at der meddeles dispensation som ansøgt.

Givet, at der fremsendes et revideret projekt, hvor bygningen er af beskeden størrelse, men af høj kvalitet, og hvor bygningens placering på arealet er nærmere undersøgt og redegjort for, vil Stiftsøvrigheden efter omstændighederne kunne indstille at der dispenseres fra fredningsbestemmelsen.

Stiftsøvrigheden afventer således at modtage et revideret projektmateriale, og står i øvrigt til rådighed for dialog om sagen efter behov.

..."

Danmarks Naturfredningsforening, Assens har i mail af 17. januar 2019 blandt andet udtalt:

" ...

DN Assens mener ikke, der kan gives tilladelse til opførelse af en sådan bygning på dette sted.

Formålet med fredningen er ganske tydelig. Man ønsker ikke opførelse af bygninger - hverken permanente eller midlertidige. Der er ganske vist åbent for dispensationer i tilknytning til eksisterende bebyggelse og de dertil knyttede aktiviteter, men det ansøgte hører ikke til i disse kategorier. Snarere tvært imod. Bygningen ønskes opført i stor afstand fra eksisterende bebyggelse og der er ikke argumenteret for, hvorfor en udstilling om Koelbjergmanden skal placeres netop her. At her er en parkeringsplads og et større antal gæster er ikke vægtige grunde, da noget tilsvarende kan findes flere andre steder i området.

..."

Dansk Ornitologisk Forening, Fyn har i mail af 18. januar 2019 oplyst, at foreningen ikke har nogen indvendinger.

Friluftsrådet, Assens Provsti og Vissenbjerg Sogns Menighedsråd har valgt ikke at udtale sig. Vissenbjerg Sogns Menighedsråd har deltaget under besigtigelsen.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Et enigt fredningsnævn finder, at det ansøgte med sin markante bygningsstruktur og placering tæt på kirken vil påvirke udsigten til og fra kirken i et sådant omfang, at der ikke kan meddeles dispensation, idet det ansøgte findes at stride mod såvel fredningens ordlyd som dens formål.

Der meddeles således ikke dispensation til det ansøgte.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, hvilket den blev den 12. april 2019 under besigtigelsen.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på www.nmkn.dk, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan

findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside
www.naevneneshus.dk og www.nmkn.dk.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Anni Højmark', with a long horizontal stroke extending to the right.

Anni Højmark
formand

FREDNINGSNÆVNET FOR FYN

Koelbjerggruppen v/ Steen Kjær

Christiansvej 41
5700 Svendborg
Tlf. 93 56 40 70

fyn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-FYN-25-2019
Dato: 24. november 2019

Afgørelse af 15. november 2019

Dispensation til opførelse af udstillingslokale til Koelbjergmanden.

Koelbjerggruppen har ved mail af 10. maj 2019 søgt om dispensation til etablering af en udstillingsbygning til formidling af Koelbjergmanden på matri.nr. 2bz, Fuglevig Præstegård, Vissenbjerg på adressen Kirkehelle 3, 5492 Vissenbjerg.

Sagsfremstilling

Ansøgningen, der er vedhæftet fotos, tegninger og visualisering af den påtænkte udstillingsbygning er indsendt i forlængelse af fredningsnævnets afslag på en tidligere ansøgning om etablering af en udstillingsbygning på nabomatriklen, matr.nr. 1lt, Fuglevig Præstegård, Vissenbjerg (Fredningsnævnets sagsnr. FN-FYN-26-2018), som der henvises til.

Der har i forbindelse med sagens behandling været foretaget besigtigelse den 15. november 2019.

Fredningen

Området ligger inden for fredningen af Vissenbjerg kirke, der blev fredet ved fredningsbestemmelse af 4. marts 1952. Fredningen, der er en sædvanlig Exner-fredning, indeholder følgende bestemmelser:

" ...

I kroen og præstegårdens haver samt på præsteembedets jord syd for kirken

må der ikke bygges eller plantes, midlertidigt eller stedsevarende, således at udsigten til og fra kirken hindres. Ej heller må der foretages ombygning, anbringes transformerstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende, der må ej heller opstilles skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande.

..."

Høring

Miljøstyrelsen har i mail af 6. august 2019 henvist til sin udtalelse af 21. januar 2019 afgivet i forbindelse med den tidligere ansøgning og oplyst, at styrelsen ikke har yderligere bemærkninger.

Assens Kommune har i mail af 3. juli 2019 udtalt:

” ...

Assens Kommune finder det positivt, at bygningen til formidling af Koelbjergmanden placeres som angivet på kortet. Det er kommunens vurdering, at den kun i mindre omfang vil skæmme indkigget mod kirken og fra kirken. I modsætning til tidligere placering, så sikres der bedre kig til og fra kirken med den nye placering.

...”

Fyn Stift har ved mail af 27. juni 2019 under henvisning til en vedhæftet udtalelse fra Den Kongelige Bygningsinspektør af 29. maj 2019 oplyst, at stiftet ikke har grundlag for at udtale sig imod projektet og en eventuel dispensation. Af den nævnte udtalelse fra den Kongelige Bygningsinspektør fremgår det blandt andet:

” ...

På baggrund af et forslag til placering af en bygning mellem Vissenbjerg Kirke og præstegården på et parkeringslignende areal blev der tidligere på året afholdt et besigtigelsesmøde, hvori Fredningsnævnet meddelte, at man ikke ville kunne dispensere fra fredningen på dette sted.

Der er nu fremkommet et revideret forslag. Forslaget viser en forholdsvis lav bygning med et buet kobbetag, placeret i den sydlige udkant af ”Krohaven”.

På dette sted vil bygningen ligge lavere i terrænet, og på grund af bevoksningen på stedet vil den ikke skærme for indsynet til kirken.

Bygningens form kan også anbefales. Om det er hensigtsmæssigt at taget bæres af de paddehatteformede søjler må bero på hvordan bygningen skal indrettes. De 6 søjler tager forholdsvis megen plads i det lille hus.

Vi vil kunne anbefale en dispensation på dette sted.

...”

Assens Provsti har i mail af 8. november 2019 udtalt, at Assens Provstiudvalg har godkendt den nye placering af udstillingslokalet.

Danmarks Naturfredningsforening har i mail af 25. juni 2019 udtalt:

” ...

Det fremsendte materiale er ikke overvældende informativt når det gælder en vurdering af den påtænkte bygnings visuelle tilpasning til omgivelserne. Det står dog nogenlunde klart, at det ny forslag er bedre end det gamle - og at man har forsøgt at imødekomme de af den kgl. bygningsinspektør (og andre) fremsatte synspunkter ved besigtigelsen den 12. april.

Det er stadig Danmarks Naturfredningsforenings opfattelse, at byggeriet er uforeneligt med fredningsbestemmelsernes ordlyd, men hvis planerne kan godkendes af Menighedsrådet og Fredningsnævnet, vil vi ikke modsætte os en sådan beslutning.

...”

Dansk Ornitologisk Forening har i mail af 25. juni 2019 oplyst, at foreningen ikke har kommentarer.

Friluftsrådet har valgt ikke at udtale sig.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Under hensyn til udseendet, materialevalget og størrelsen på den ansøgte udstillingsbygning samt til karakteren og udseendet af den allerede eksisterende bebyggelse i området finder et enigt fredningsnævn, at der kan meddeles dispensation til den ansøgte udstillingsbygning.

Dispensationen er meddelt på vilkår, at udstillingslokalets tag er udført i brunt kobber og siderne i rødmørke mursten. Det anvendte glas skal være behandlet, så det ikke medfører genskin og adgangsdøren skal være i glas. Endelig skal bygningen udføres, så den falder ind i landskabet.

Dispensationen er givet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på www.nmkn.dk, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk og www.nmkn.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

Anni Højmark
formand

Afgørelse af 29. juni 2020

Dispensation til opførelse af en tilbygning til Vissenbjerg Terrarium

Assens Kommune har ved mail af 17. maj 2020 på vegne af Vissenbjerg Terrarium fremsendt en ansøgning om dispensation til en tilbygning indeholdende personale-, undervisnings og velkomstfaciliteter samt om fornyelse af en tidligere meddelt tilladelse til opførelse af en bygning til truede krybdyr og padder på matr.nr. 1lt Fuglevig Præstegård, Vissenbjerg på adressen Kirkehelle 5, 5492 Vissenbjerg.

Sagsfremstilling

I fremendelsesmailen oplyser Assens Kommune blandt andet følgende:

” ...

Der er tidligere meddelt tilladelse til ansøgt udvidelse og ændringer af facaden, men da denne ansøgning er udløbet, ansøges der hermed om en ny dispensation til de ændringer, der fremgår af vedhæftede skitser.

Det er Assens Kommune, Miljø og Naturs vurdering, at den ansøgte tilbygning og den nye facade vil kunne forskønne den eksisterende bygningsmasse. Det er samtidig Miljø og Naturs vurdering, at udvidelsen vil være stort set ubetydelig for udsigten til og fra kirken, idet tilbygningen sker i tilknytning til den eksisterende bygning, der rummer Terrariet.

...”

Af ansøgningen, der er vedhæftet kommunens fremsendelsesmail sammen med et notat fra Assens Kommune af 12. maj 2020 og skitser af den ansøgte tilbygning indeholdende personale-, undervisnings og velkomstfaciliteter af 12. maj 2020, fremgår blandt andet følgende:

” ...

Terrariet i Vissenbjerg har udviklet sig meget positivt de seneste år og har haft en stor tilgang af gæster. De nuværende rammer er for små til de mange besøgende. Også skoletjenesten har oplevet en god vækst elever der modtager undervisning i truede dyrearter og deres habitater. Terrariet mangler faciliteter til et stigende personaleantal. Derfor har Assens Kommune bevilliget midler på anlægsbudgettet til at udvide personale-, undervisnings- og velkomstfaciliteterne.

I tillæg anmoder Terrariet om at få fornyet den tidligere tilladelse af en endnu ikke opført bygning med truede krybdyr og padder. Tilladelsen er netop udløbet. Den blev givet 10.02.2017 og har journalnummer FN-FYN-46-2016. En fornyelse af tilladelsen vil gøre det muligt at starte opførelsen af bygningen samtidig med de nye administrations- og velkomstfaciliteter. Det vil skabe den nødvendige plads til gæsterne og give indtrykket af en harmonisk og symmetrisk bygningsfacade.

...”

Af det vedhæftede notat fra Assens Kommune med overskriften "Supplerende oplysninger vedr. Terrariet" fremgår følgende:

"Tidligere ansøgning:

Denne ansøgning erstatter den tidligere lovliggørende dispensation til udvidelse af eksisterende byggeri ved Vissenbjerg Kirke – J. nr. FN-FYN-46-2016.

Tidligere godkendt arealudvidelse: 250 m².

Ny ansøgning, arealudvidelse: 357 m²

Placering og indhold:

Den nye tilbygning bygges på nord- og østsiden af den eksisterende bygning. Bygningen skal anvendes til udstilling af truede dyrearter, undervisningslokale, adgangsfaciliteter, kontorfaciliteter samt karantænestation.

Bygningen opføres i teglsten, som nuværende eksisterende indgangsparti, med fladt tag samt tilbagetrukket glaspyramide over udstillingsdelen.

Bygningshøjde som eksisterende bygning.

Arealer:

Eksisterende bygningsmasse	710	m ²
Tilbygning kontor, undervisning og karantænestation	192	m ²
Tilbygning udstillingsfaciliteter	<u>165</u>	<u>m²</u>
Samlet bebygget areal	1.067	m ²
Grundareal	3.892	m ² "

Fredningsnævnet for Fyn har tidligere ved afgørelse af 7. februar 2017, J.nr. FN-FYN-46-2016 meddelt tilladelse til en tilbygning på 250 m² stor udvidelse af den eksisterende bygning ved indgangspartiet til terrariet, hvortil der i øvrigt henvises. Placeringen af det ansøgte fremgår af et kort i denne afgørelse.

Der har under sagens behandling i fredningsnævnet været foretaget besigtigelse den 29. juni 2020.

Fredningen

Området ligger inden for fredningen af Vissenbjerg kirkes omgivelser, der blev fredet ved fredningsbestemmelse af 4. marts 1952. Der er tale om en sædvanlig Exner-fredning med følgende indhold:

" ...

I kroen og præstegårdens haver samt på præsteembedets jord syd for kirken

Må der ikke bygges eller plantes, midlertidig eller stedsevarende, således at udsigten til og fra kirken hindres. Ej heller må der foretages ombygning, anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende, der må ej heller opstilles skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande

..."

Høring

Miljøstyrelsen har i mail af 17. juni 2020 udtalt blandt andet:

”...

De relevante fredningsbestemmelser synes oplyst af sagen.

Kort over det ansøgte fremgår af ansøgningsmaterialet.

Miljøstyrelsen har vurderet det ansøgte i forhold til habitatdirektivets bilag IV og vurderer, at det ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde, der er nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 3 eller ødelægge plantearter nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 5. Miljøstyrelsen kan oplyse, at det ansøgte ikke berører noget Natura 2000-område.

...”

Fyns Stift har i mail af 10. juni 2020 oplyst, at stiftet og menighedsrådet ikke har bemærkninger til det ansøgte.

Danmarks Naturfredningsforening har i mail af 19. maj 2020 oplyst følgende:

”som DN Assens opfatter ansøgningen om dispensation til udvidelse af Terrariet ser vi ingen problemer deri. Der er dels tale om en fornyelse af en allerede givet tilladelse og dels afgivelse af tilladelse til en mindre udvidelse, som ikke vil ændre udsigten til og fra kirken væsentligt, men snarere medvirke til en harmonisering af den stående bygnings facade.

Vi mener derfor, at Fredningsnævnet kan meddele tilladelse til det ansøgte”.

Dansk Ornitologisk Forening og Friluftsrådet har valgt ikke at udtale sig.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Under hensyn til den ansøgte bygnings udtryk og placering herunder, at den sammenbygges med eksisterende bygninger og snarere nedtoner end fremhæver bygningens indtryk, finder et enig fredningsnævn, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål herunder om, at udsigten til og fra kirken ikke må hindres. Der meddeles derfor dispensation i overensstemmelse med det ansøgte.

Dispensationen gives på vilkår, at der ikke fremadrettet opbevares containere på ejendommen.

Under hensyn til det af Miljøstyrelsen oplyste er Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3 ikke til hinder for den meddelte dispensation.

Dispensationen er givet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på <https://kpo.naevneneshus.dk>, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se <https://naevneneshus.dk>.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan

findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside
www.naevneneshus.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Anni Højmark', with a long horizontal stroke extending to the right.

Anni Højmark
formand

Afgørelse af 19. december 2024

Ansøgning om dispensation til ændring af det offentlige område i tilknytning til Vissenbjerg Kirke.

Assens Kommune har ved mail af 18. november 2024 fremsendt en ansøgning om dispensation til ændring af det offentlige område i tilknytning til Vissenbjerg Kirke på matr.nr. 1 nf (stien langs kirkegården, udsigtsplatform og udstillingsdyr fra makrofaunaen) og 1 kb (den lille trolde) begge Fuglevig Præstegård. Matriklerne har ikke en adresse.

Ansøger har under besigtigelsen trukket den del af ansøgningen, der vedrører en lille trolde tilbage.

Ansøger har under besigtigelsen oplyst, at der alene søges om dispensation til en ændret belægning af den omhandlede sti, uddynding af krattet mod boldbanen og en cirkelbænk omkring et større træ i den østligste ende af stien.

Sagsfremstilling

Af ansøgningen, der er dateret den 18. november 2024, fremgår blandt andet følgende:

" ...

Det offentlige område er et parklignende område med høj rekreativ værdi for både lokale borgere i Vissenbjerg, men også for besøgende til Terrariet og besøgende i skoven og ved udsigtspunktet i skoven. Assens Kommune ønsker i samarbejde med Terrariet og Assens Forsyning samt Vissenbjerg Lokalråd, at udvikle området så det sikres mere helhed, bedre tilgængelighed og en større attraktionsværdi – uden at det går ud over formålet med fredningen.

Der er tale om en række ændringer i området, som er sammentænkt i *Udviklingsplan for Vissenbjerg*, der er vedtaget af *Assens Byråd i juni, 2022*. Ændringerne blev fremlagt for fredningsnævnet på et møde afholdt på Vissenbjerg Terrariet den 12. marts 2024.

Assens Kommune fremsender med denne ansøgning første deletape, som omfatter:

1. Ændringer af nuværende udsigtspunkt til en løsning med en platform med høj æstetisk attraktionsværdi,
2. Udvikling af nuværende stiforløb mellem Vissenbjerg Hallen og Terrariet,
3. Opstilling af udstillingsdyr som led i Terrariets formidling af istidslandskaber og makrofauna,
4. Anlæg af 1 normal *Thomas Damsbo-Trolde* samt 1 mindre *Thomas Damsbo-trolde* eller lignende i området.

Det kan forventes, at Fredningsnævnet på et senere tidspunkt vil modtage endnu en ansøgning om ændringer i Krohaven (anden deletape), hvor der planlægges for et vandhul, der som led i Assens

Forsynings separatkloakering af Vissenbjerg, skal kunne håndtere overfladevand. Det er ønsket, at lave bassinet som en naturbaseret løsning således at bassinet fremstår som en naturlig indpasset sø – frem for løsning i rørbassiner eller lignende.

Redegørelse for ansøgningen:

Den sydlige del af Vissenbjerg er omfattet af en større landskabsfredning mens centrale arealer omkring Vissenbjerg Kirke er omfattet af en kirkefredning fra 1951. Det fremgår af fredningen, at der ikke må bygges eller plantes, midlertidigt eller stedsevarende, således at udsigten til at fra kirken hindres. Ej heller må der foretages ombygning, anbringelse af transformerstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende, der må ej heller opstilles skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande.

Assens Kommune har forsøgt at indpasse ansøgte ændringer mest muligt, så de er indpasset i landskabet, samtidig med at de skal være funktionelle – for offentlighedens færdsel og oplevelse af området. Hertil kommer også at Terrariet er en oplevelsesdestination, og visse ændringer (udstillingsdyr) relaterer sig til Terrariet, hvorfor den del af ansøgningen skal ses i den kontekst.

Uddybende beskrivelse af ændringer jf. punkt 1 (Udsigtsplatform):

Det nuværende udsigtspunkt har en god beliggenhed, og der er mange besøgende, som går til stedet for at kigge ud over de højfynske bakker. Udsigtssteder er dog nedslidt, og det indbyder ikke til ophold. Det er derfor Assens Kommunes ønske at etablere en ny udsigtsplatform, som vil få en høj æstetisk attraktionsværdi.

Arealet ved udsigtsstedet er opmålt og kortlagt hvorefter platformen, som ønskes anlagt, er tegnet og projekteret. Visualiseringer mv. af udsigtsplatformen fremgår af vedhæftede materiale, som viser udbredelsen og kvaliteten af den ansøgte udsigtsplatform.

Det er kommunens vurdering, at platformen vil få en høj attraktionsværdi, og at den kan blive et vartegn for området.

Udsigtsplatformen udføres i træ, og placeres nænsomt hvor der i dag er et udsigtspunkt. Udsigtsplatformen udformes cirkulær og etableres i 2 niveauer der følger det naturlige terræn.

Udsigtsplatformen består af et øvre dæk der griber ind og forbinder den eksisterende skovsti, samt et nedre dæk hvor bueslaget spænder ud i landskabet. Bueslaget understøttes af træsjøjer.

De 2 niveauer forbindes af trin i den ene side og af rampe i den anden side, således at der er mest mulig tilgængelighed. På det øvre dæk vil man opleve et frit udsyn over det smukke landskab, på det nedre dæk bevæger man sig ud over landskabets kant kun adskilt af et harmonisk og enkelt værn bestående af balustre i rundjern, ralfarve sort. Kanten mellem de 2 niveauer udføres med cirkulært sæde i træ hvor man kan tage ophold og nyde udsigten.

Udsigtsplatformen er beliggende inden for landskabsfredningen fra 1951, hvor formålet er skovens bevarelse.

Uddybende beskrivelse af ændringer jf. punkt 2 (Udvikling af stiforløb):

Den eksisterende sti inden for fredningen langs sportspladsen (mellem parkeringspladsen og Terrariet) ændres ved at buskadset i området slås ned og træerne opstammes. Det er Assens Kommunes vurdering, at denne del ikke er dispensationskrævende, da det ikke er i strid med fredningens formål. Rydningen vil tværtimod understøtte fredningen ved at sikre bedre indsigts til kirken og denne omgivelser.

Stien får en ny grus belægning, hvilket er sædvanligt vedligehold og ikke dispensationskrævende.

Ved siden af stien anlægges der et aktivitetsspor, som går op og ned ad skrænten mod sportspladsen – se side 12 på vedhæftede. De stejleste partier af denne sti forsynes med trapper i skrænten.

I forbindelse med første deletape arbejdes der ikke med, de i bilaget viste, pavilloner og legeredskaber. Projektet kan dog indebære, at der sættes op til 3 bænke af maksimalt 5 meters længde. En af bænkene kan etableres som en cirkelrund bæk rund om et træ.

Formålet med opgradering af stiforløbet er at sikre et mere lyst og åbent stiforløb med en vis attraktionsværdi. I den samlede plan for området, bliver ankomstområdet for Terrariet flyttet

til hallens parkeringsplads. Det ønskes derfor at gøre stiforløbet mere attraktivt for besøgende til området og Terrariet.

Uddybende beskrivelse af ændringer jf. punkt 3 (Udstillingsdyr):

På Terrariets område ansøges der om opstilling af en række 1:1 modeller af forskellige istidsdyr, til formidling af istidslandskabet. De i alt 14 fortidsdyr er en ualmindelig god formidlingsvinkel til at fortælle om de dyr, der vandrede rundt i området under de seneste istider, inden besøgende bevæger sig ud i landskabet – se side 16-20 på vedhæftede.

Træer og buske i opstillingsområdet bevares bedst muligt og vil indgå som naturlig kulisse i udstillingen. De højeste modeller (max 3,5m) placeres bagerst, så ingen modeller vil, eller i meget ringe grad, kunne ses fra stien op til Udsigten – se side 21 på vedhæftede.

For at beskytte modellerne uden for Terrariets åbningstider forlænges det nuværende hegn fra Terrariet op mod udsigten. Der vil blive udarbejdet beplantning eller lignende tiltag langs både det nuværende og nye hegn, så det falder bedre ind i naturen og det generelle udtryk på stien.

Uddybende beskrivelse af ændringer jf. punkt 4 (Thomas Damsbo-Figurer):

Der ønskes placeret 2 trolde inden for fredningen (landskabsfredningen).

Den ene trolde ansøges placeret ved udsigtspunktet i skoven. Trolde laves i træmaterialer og indplaceres spektakulært i skoven nær udsigtspunktet (inden for en afstand af 30 m), så den får attraktionsværdi for besøgende – se vedhæftede kort. Trolde tematiseres så den på bedst mulig vis får en fortælleleværdi om istidslandskabet, der er et kendetegn for området, og som bliver et gennemgående tema i formidlingen af området.

Trolde har et omfang af ca. 3 meter i højden samt op til 3-4 m i dybde og bredde. Trolde skal være så diskret men også spektakulær som muligt. Den anlægges i tråd med Thomas Damsbos koncept i øvrigt.

Foruden ovenstående så ansøges der om etablering af en mindre trolde eller et trolde-redskab, som placeres i Afgrunden. Denne trolde eller lignende får et omfang af ca. 2,5 meter i højden samt ca. 3*3 m i bredde og dybde. Udformningen sker så diskret men også spektakulær som muligt. De 2 trolde ønskes anlagt for at få besøgende til at bevæge sig rundt i det fredede område.

Der ønskes anlagt yderligere en trolde eller en troldelignende genstand, som placeres i den nederste tredjedel af Afgrunden – se vedhæftede kort. Formålet er at besøgende skal bevæge sig ud i området for at finde den lille trolde eller trolde-genstanden, og at det skal have en sammenhæng til trolde ved udsigten.

...”

Vedhæftet ansøgningsmailen er endvidere to oversigtskort og en kort beskrivelse af det ansøgte delprojekt samt bilag, der nærmere beskriver det ansøgte.

Af oversigtskort "Delprojekt 2024-2025" med tilhørende forklaring fremgår blandt andet følgende:

" ...

I forbindelse med etablering af et sammenhængende stiloop i Vissenbjerg, ansøges der om dispensation fra fredningerne til 3 delprojekter, der alle ventes udført i 2024-25. Det drejer sig om følgende 3 projekter:

1. Etablering af udsigtsplatform på udsigten

Assens Kommune ønsker at anlægge en ny udsigtsplatform, på "Udsigten" i Vissenbjerg. Platform udføres som en cirkelformet platform i træ med værn af stål. Platformen bygges med to niveauer forbundet med hhv. rampe og trappe, med henblik på også at sikre kørestolsbrugere en unik landskabsoplevelse.

Tegninger og yderligere beskrivelse kan ses i bilag 1.

2. Opgradering af stiforløb til Terrariet

Assens Kommune ønsker at skabe en smukkere og mere attraktiv stiforbindelse, fra parkeringspladsen ved Vissenbjerg Idræts- og Kulturcenter til hhv. Terrariet og udsigten. Der er tale om en opgradering af den eksisterende sti, samt tilføjelse af en parallel aktivitetssti, der snor sig imellem fodboldbanen og den nuværende sti. Yderligere beskrivelse kan ses i bilag 2.

3. Etablering af istidsudstilling

Terrariet Vissenbjergs Fond har fået mulighed for at erhverve sig en flot udendørs istidsudstilling, som de ønsker at udstille på et areal umiddelbart syd for Terrariets nuværende udendørsarealer.

Yderligere beskrivelse kan ses i bilag 3".

Af bilag 1, der nærmere beskriver den ansøgte platform og indeholder visualiseringer, fremgår blandt andet følgende:

" ...

Platform i træ.

Diameter: 10 meter

Areal: ca. 79 m²

Træsæde ca. 6.1 m²

Værn ca. 22.4807 Lbm

Platformen bygges i 100% FSC certificeret hårdtræ i varighedsklasse 1-2 jf. DS/EN 350

Platformen placeres nænsomt på terrænet med så lidt afgravning som muligt, således at rødderne fra træerne beskadiges mindst muligt.

Platformen forankres på søjler der monteres på skruefundamenter således at hæftningen til jorden er punktvis og med mindst skade.

Platformen udføres i to niveauer der forbindes med rampe i den ene side og trappe i den anden. Der monteres siddeflade på det øvre niveau. De to niveauer giver mulighed for at opleve udsigten på to måder. På det øverste dæk er det store vue, der ikke forstyrres af værn, på det nedre dæk kommer man helt tæt på kanten og kan se både ud og ned.

Udtrykket på værnet er roligt og spinkelt, således at oplevelsen af landskabet forstyrres mindst muligt.

Det er ligeledes hensigten med udformningen, at flest muligt får adgang til at opleve udsigten.

...

Søjlerne skal udføres i træ og funderes med skruefundamenter.

Der ønskes slanke søjler, hellere flere slanke søjler end få tykke, således at platformen står på en "stammeskov"

Der ønskes et udtryk hvor træfladen virker svævende og søjlerne er trukket så lant ind under som det er muligt i forhold til konstruktion og bæreevne. Der forventes at konstruktionen skal indplaceres i en konstruktionsklasse 2.

...

Værnet tilpasses eft er udførelse af platformen.

Værn opdelt med vanger pr. 1 meter og fremstille sektioner af 3 meter hvoraf den sidste sektion/meter tilpasses op mod eksisterende træ.

Værnet tilpasses trappe og rampe.

Vanger fremstilles i fl ad stål 50x10 mm og der monteres balustre i rundjern Ø5 mm

Der fordeles 8 stk. mellem hver lodrette vange. Konstruktion og godstykkelse samt fastgørelse til trædæk skal eftervises, og opfylde gældende standarder.

...”

Ansøger har under besigtigelsen oplyste, at den bænk der søges om vil blive udført med samme udtryk som udsigtsplatformen.

Ansøger har efter besigtigelsen i mail af 10. december 2024 anført følgende til ansøgningen:

” Vedr. platformen så etableres denne i træ og med et gelænder i jern. Trædækket etableres i naturligt hårdt træ, som for vil falme over tid, og dermed falde naturligt i med områdets øvrige karakter som naturområde. Platformen udformes så den har et let udtryk. I forhold til det nuværende udsigtspunkt, så er det kommunens vurdering, at ansøgte platform vil skåne området for den færdsel som slider skrænter mv., idet platformen vil indbyde til ophold på trædækket. Herefter vil det for besøgende være muligt at bevæge sig ud i området via eksisterende stisystemer.

For så vidt angår ansøgte trold så ansøges denne i en maks. højde på 5 m samt maks. 5 m i dybden og bredden. Den kunstneriske installation skal holde sig inden for de dimensioner, og vil i øvrigt blive indpasset

naturligt i landskabet, da dette er en del af Thomas Damsbo's koncept med trolde i landskabet. Ansøgte trolde er inden for kirkefredningen, som oplyst under besigtigelsen/mødet.

Assens Kommune er i øvrigt ikke bekymret for mulig præcedensvirkning ved dispensation til platformen, idet begrundelsen for den nye platform er konkret forankret i området, hvor det nuværende udsigtspunkt er beliggende. Der er således ikke tale om ansøgt etablering af platform i et område, hvor der ikke er noget i forvejen, og som dermed vil kunne få generel betydning for andre ansøgte platforme i fredede områder

Trolden er i øvrigt en midlertidig installation, hvor en betingelse kan være at der skal genansøges efter 10-15 år. Kontrakterne med troldene er normalt 10 år."

Kortet viser den omtrentlige placering af det ansøgte i fredningerne. Udsigtsplatformen er vist med rød prik, Trolden er vist med blå prik, stien er vist med sort streg og området med udstillingsdyr er vist med grøn streg. Arealfredningen er vist med blå skravering og tyk blå streg mens kirkefredningen er vist med blå skravering

Fredningen

Området, hvor udsigtsplatformen skal placeres, ligger delvis inden for fredningen af et område nær Vissenbjerg, der blev fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 17. december 1979 (landskabsfredningen). Fredningen indeholder for det pågældende område, der ligger i fredningens område A, følgende bestemmelser af betydning for sagen:

" ...

§ 1. Bevaring.

Området skal bevares i dets nuværende tilstand.

...

§ 3. Terrænændringer.

Det følger af § 1, at der ikke må foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning.

...

Fredningen er heller ikke til hinder for, at der foretages nødvendige terrænændringer ved efterbehandling af arealer, hvorpå der er foretaget indvinding af råstoffer, og i forbindelse med anlæg af stier og parkeringspladser.

§ 4. Bygninger

a. Det følger af § 1, at der ikke må opføres nye bygninger, herunder transformerstationer, skure og boder samt tilbygninger til eksisterende bygninger.

b. Fredningen er dog ikke til hinder for opførelse af bebyggelse, der er erhvervsmæssigt nødvendig for en ejendoms drift som landbrugsejendom, og som opføres i tilknytning til allerede eksisterende landbrugsbygninger. Denne undtagelsesbestemmelse omfatter dog ikke opførelse af drivhuse.

...

§ 5. Andre faste konstruktioner og anlæg.

Det følger ligeledes af § 1, at der heller ikke må etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Eksempelvis må der således ikke anbringes tårne eller master, anlægges campingpladser eller motorbaner eller etableres oplags- eller lossepladser.

...

§ 6. Offentlig adgang.

...

g. Fredningen er i øvrigt ikke til hinder for, at der efter fredningsnævnets godkendelse udføres de for offentlighedens færdsel og ophold nødvendige anlæg, bygninger m. v.

...

Afsnit III. Fællesbestemmelse.

§ 11. Dispensationer.

En dispensation fra ovenstående fredningsbestemmelser kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

..."

Det øvrige ansøgte og dele af udsigtsplatformen ligger inden for fredningen af Vissenbjerg kirke, der blev fredet ved fredningsbestemmelse af 4. marts 1952.

Fredningen, der er en sædvanlig Exner-fredning, indeholder følgende bestemmelser:

" ...

I kroen og præstegårdens haver samt på præsteembedets jord syd for kirken

må der ikke bygges eller plantes, midlertidigt eller stedsevarende, således at udsigten til og fra kirken hindres. Ej heller må der foretages ombygning, anbringes transformerstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende, der må ej heller opstilles skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande.

..."

Høring

Assens Kommune har som tilsynsmyndighed har i mail af 26. november 2024 udtalt blandt andet følgende:

" ...

Det er Assens Kommunes vurdering, at ansøgte ændringer kun i mindre betydeligt omfang har indflydelse på fredningen, idet ændringerne sker i terrænniveau, i relation til eksisterende publikumsfaciliteter og som udvikling af eksisterende installationer.

For så vidt angår etablering af en ny platform, så sker dette på et sted, hvor der er forvejen, er et udsigtspunkt med bænk, gelænder og infotavle. Platformen er således en videreudvikling af udsigtspunktet, så dette sted bliver mere imødekomende og får en større attraktionsværdi. Det nuværende udsigtspunkt fremstår nedslidt, hvilket også er baggrunden for at etablere en ny platform med større attraktionsværdi. Det er Assens Kommune, Miljø og Naturs vurdering, at etablering af platformen medfører en ændring det pågældende sted inden for fredningen, men at ændringen er af mindre betydning, da området i dag er indrettet til ophold for besøgende. Platformen vil understøtte formålsparagraffen (§ 1, stk. 3) i naturbeskyttelsesloven om at forbedre befolkningens adgang til at færdes og opholde sig i naturen.

Det er Assens Kommune, Miljø og Naturs, at ændringerne af stien er af mindre betydning for formålet med fredningen, da ændringerne vurderes at være af mindre omfang, og af mindre væsentlig betydning for formålet med fredningen. Stiforløbet anvendes i dag af besøgende i området, hvilket også vil være tilfældet efterfølgende. Det snoede stiforløb mellem eksisterende sti og arealerne nedenfor stien (ved sportspladsen) vil ikke hindre indkig til eller fra kirken og dermed oplevelsen af denne.

Formålet med ansøgte udstillingsdyre er formidling af naturhistorien, hvilket flugter godt fortællingen om istidslandskabet, som er unikt for området. Udstillingsdyrene stilles på det areal, som Terrariet råder over, og de stilles, så de er indpasset i lokalt i landskabet, og så de får en fortællende værdi om vores forhistoriske makrofauna. Det er Assens Kommune, Miljø og Naturs vurdering, at det formidlingsmæssige formål med udstillingsdyrene flugter fint med den fortælling som landskabet repræsenterer med istidslandskabet. Det er Assens Kommune, Miljø og Naturs vurdering, at dyrene skal fjernes fra området, hvis Terrariet ophører med deres tematiserede fortælling om istidslandskab eller makrofauna. Assens Kommune, Miljø og Natur vurderer at placering af udstillingsdyrene kun bør ske på Terrariets arealer, og at de skal indpasset skånsomt i det lokale landskab – gerne i tilknytning til eksisterende bevoksning.

Thomas Damsbo Trolde i Vissenbjerg Skoven er ansøgt for at understøtte attraktioner i området, og for dermed at fremme borgere og besøgendes oplevelsesmuligheder i området. Det er kommunens vurdering, at det vil fremme attraktionen i området, da de traditionelt er indpasset på en naturlig og spektakulær måde i lokale landskaber – ofte med egnspecifikke fortællinger. Det er kommunens vurdering, at troidene ikke vil sløre formålet med fredningen, da de placeres i områder, hvor det i dag er naturligt at tage ophold eller færdes af stiforløb. Troidene bør fjernes, når deres formål ophører.

**

Det er Assens Kommune, Miljø og Naturs vurdering, at det kan udelukkes at ansøgte ændringer indenfor fredningerne påvirker bilag IV-arter. Der er således ikke registreringer af bilag IV-arter som vil kunne påvirkes af ændringerne inden for fredningen, og der er ikke ændringer som vil kunne medføre potentielle levesteder for bilag IV-arter. Det kan forventes, at der er fouragerende flagermus i området. Flagermus vil ikke blive påvirket af ændringerne, da de ikke påvirker ynglebiotoper, raste- eller fourageringsområder.

Nærmeste afstand til Natura 2000-område er over 11 km til Odense Å. Det er Assens Kommune, Miljø og Naturs vurdering, at afstanden er for stor til at der vil kunne være en påvirkning af Natura 2000-områder.
..."

Danmarks Naturfredningsforening har i mail af 29. november 2024 udtalt følgende:

" ...

Vi kan indledningsvis bemærke, at vi indenfor kirkefredningen forventer at ligge på linje med de kirkelige myndigheder og kan være imødekomende overfor det ansøgte. Indenfor landskabsfredningen er vi derimod afvisende. Det er et klart nej til opstilling af skulpturer og sandsynligvis det samme til opførelse af en platform der er hævet over terræn.

..."

DN, Assens har udtalt sig under besigtigelsen og har desuden i mail af 7. december 2024 anført følgende supplerende bemærkninger:

" Danmarks Naturfredningsforening afgiver hermed supplerende bemærkninger til forslagene om opsætning udsigtsplatform og troldefigur indenfor landskabsfredningen, og gentager vor bekymring for præcedensdannende tilladelser.

A) Udsigtsplatformen

Vi finder det beklageligt - og unødigt manipulerende - at Assens Kommune indledningsvis anfører, at udsigtsplatformen ønskes placeret indenfor landskabsfredningen fra 1951, og citerer formålsparagraffen fra denne fredning: "hvor formålet er skovens bevarelse". I den gældende fredning fra 1979 er formålene ændret således at de nu omfatter en sikring af landskabelige interesser - og det er jo noget andet.

En fri og uhindret udsigt ud over det fredede område fra en fremskudt og ophævet platform medfører, at den landskabsfremmede konstruktion kan ses af alle der færdes nedenfor udsigtspunktet, hvilket efter DN's opfattelse er i modstrid med fredningsbestemmelserne. Da der endvidere er forbud mod etablering af andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger og et krav om at der kun må anlægges naturstier, mener vi ikke der kan gives tilladelse til opstilling af den projekterede udsigtsplatform indenfor landskabsfredningen.

DN medgiver dog at udsigtsstedet ikke indbyder til ophold og at sikkerheden for kørestolsbrugere m.fl. bør forbedres. Vi vil derfor opfordre til at Assens Kommunen fremsætter forslag om etablering af en tilbager trukket platform - med rækværk og siddemuligheder - så tæt på den eksisterende skråning som muligt, men således at hele anlægget er placeret i terræn og ikke hævet mere end nødvendigt af hensyn til konstruktionen.

B Troldefiguren

DN mener som nævnt ikke der kan opstilles skulpturer eller lignende indenfor landskabsfredningen. At en sådan figur vil trække flere besøgende til området har efter vor opfattelse ingen betydning. Det er et formål at give offentligheden adgang til det spændende landskab og naturen, ikke at tiltrække så mange som muligt til alt muligt andet."

Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet og Slots- og Kulturstyrelsen har valgt ikke at udtale sig

Der har i forbindelse med sagens behandling været foretaget besigtigelse den 6. december 2024.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Det ansøgte stiforløb og bænken rundt om træet vil, uanset at det ligger tæt op ad kirkegården, ikke påvirke udsigten til eller fra kirken. Fredningsnævnet vurderer ligeledes, at stien og bænken ikke vil virke skønhedsforstyrrende. Fredningsnævnet har herved lagt vægt på, at belægningen på stien vil være grus eventuelt i kombination med genbrugsfliser. Denne del af det ansøgte strider derfor ikke mod kirkefredningens formål. Som følge af det anførte og henset til, at det nævnte er til brug for offentlighedens adgang til og rekreative udnyttelse af området og indgår i en større plan, der vil virke forskønnende på området, meddeler fredningsnævnet dispensation til denne del af det ansøgte.

Vedr. etablering af istidsudstilling med fortidsdyr, der skal placeres på et skov/kratbevokset areal bag terrariets bygning er det oplyst, at dyrene, der har naturlig størrelse, skal placeres blandt træerne bag et

hegn, som det eksisterende, der skal forlænges. Da placeringen indpasses i arealet, ikke skønnes skønhedsforstyrrende samt ikke vil være synlige fra kirken eller kirkegården, vil det ansøgte ikke være i strid med kirkefredningens formål, og der meddeles på baggrund af det anførte dispensation fra kirkefredningen.

Den ansøgte trolde med en anslået maksimal højde på 5 meter vil blive opstillet i udkanten af kirkefredningen på et sted, hvor den ikke er synlig eller påvirker udsigten til eller fra kirken og vurderes, således som den skal udføres, ikke at virke skønhedsforstyrrende på området. Denne del af det ansøgte strider derfor ikke mod fredningens formål. På denne baggrund samt under hensyn til det ovenfor anførte, meddeler fredningsnævnet dispensation til denne del af det ansøgte.

Den ansøgte udsigtsplatform skal placeres helt i udkanten af såvel landskabsfredningen som kirkefredningen. Den vil med sin placering ikke påvirke udsigten til eller fra kirken ligesom den med sin udførelse, sit materialevalg og sit udtryk ikke vurderes at virke skønhedsforstyrrende, men tværtimod vil medføre, at flere skønhedsforstyrrende fremmedelementer, herunder markante skraldespande og den eksisterende platform, i området vil blive fjernet. Denne del af det ansøgte strider derfor ikke mod kirkefredningens formål.

Udsigtsplatformen vil som anført blive placeret helt i udkanten af landskabsfredningen og skønnes således som den skal udføres så tæt ved terrænets naturlige niveauer som muligt, og med sit materialevalg og sit udtryk at ville falde godt ind i området set fra stien, og set fra landskabet få en så lille påvirkning på det meget store område, der er omfattet af landskabsfredningen, at det ikke er i strid med fredningens formål om at bevare områdets tilstand.

På den anførte baggrund og under hensyn til det oplyste om den minimale ændring af terrænet opførelsen vil medføre samt til at platformen i relation til landskabsfredningen netop skal være med til at formidle og tilgængeliggøre det fredede område for alle besøgende i området, meddeler fredningsnævnet dispensation til denne del af det ansøgte.

Som følge af det anførte meddeler et enigt fredningsnævn dispensation som ansøgt.

Fredningsnævnet vurderer på baggrund af oplysningerne i sagen, herunder udtalelsen fra Assens Kommune, at Naturbeskyttelseslovens § 50, stk., 2 og 3 ikke er til hinder for den meddelte dispensation, ligesom fredningsnævnet allerede under hensyn til afstanden vurderer, at det ansøgte ikke vil skade integriteten af noget Natura 2000 område.

Dispensationen er givet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på <https://kpo.naevneneshus.dk>, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se <https://naevneneshus.dk>.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'AH', located below the text.

Anni Højmark
formand